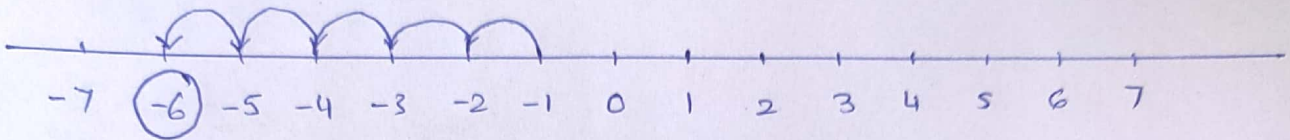

આક્રિયા 4.2

1. મેથિમા ટેકા હી દેવું રહેર મેથિમા ત્રિય સિદ્ધી:

(a) -1 કે 5 ખંટ ઉદે.

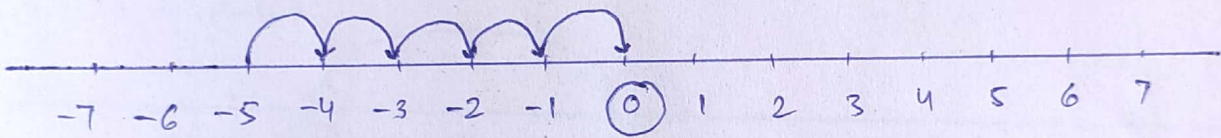
અમીં કી મેથિમા યકા રહી કે જે -1 કે 5 ખંટ ઉદે. કિમતી અમીં -1 કે મુરુ રહેર 5 રહમ યંદે યમે દેઠ જાહા કે.

કિમ ઉદે -1 કે 5 ખંટ $= -6$

(b) -5 કે 5 દેય ઉદે.

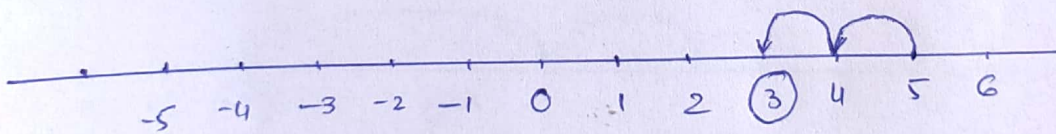
અમીં કી મેથિમા યકા રહી કે જે -5 કે 5 દેય ઉદે. કિમ કી અમીં -5 કે મુરુ રહેર 5 રહમ અમે યમે દેઠ જાહા કે.

કિમ ઉદે -5 કે 5 દેય $= 0$

(c) 5 કે 2 ખંટ ઉદે.

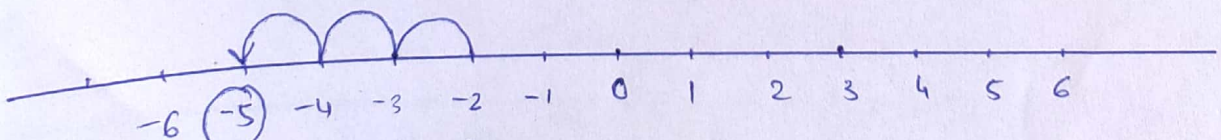
અમીં કી મેથિમા યકા રહી કે જે 5 કે 2 ખંટ ઉદે. કિમ કી અમીં 5 કે મુરુ રહેર 2 રહમ યંદે યમે દેઠ જાહા કે.

અમીં કી મરહે જં રિ 5 કે 2 ખંટ $= 3$

(d) -2 કે 3 ખંટ ઉદે.

અમીં કી મેથિમા યકા રહી કે જે -2 કે 3 ખંટ ઉદે. કિમ કી અમીં -2 કે મુરુ રહેર 3 રહમ યંદે યમે દેઠ જાહા કે.

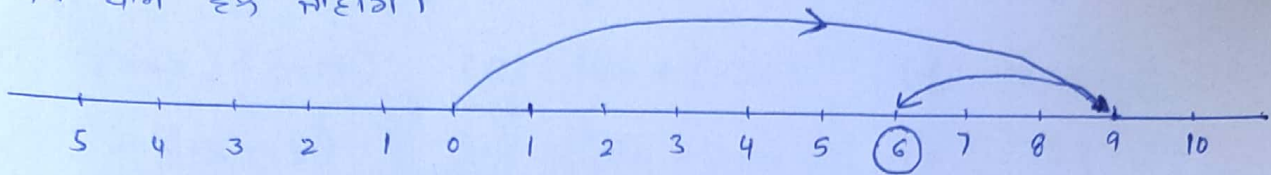

કિમ ઉદે -2 કે 3 ખંટ $= -5$

2. ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਪਤਾ ਕਰੋ।

(a) $9 + (-3)$

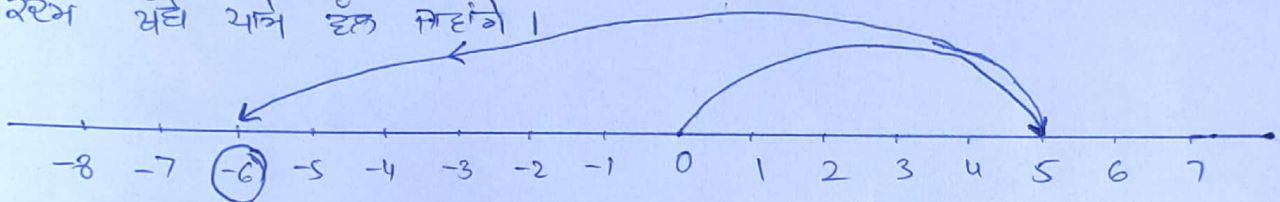
ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਉੱਪਰ 0 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ 9 ਵਲ ਘੱਟੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਫਿਰ 9 ਤੋਂ 3 ਵਲ ਘੱਟੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।

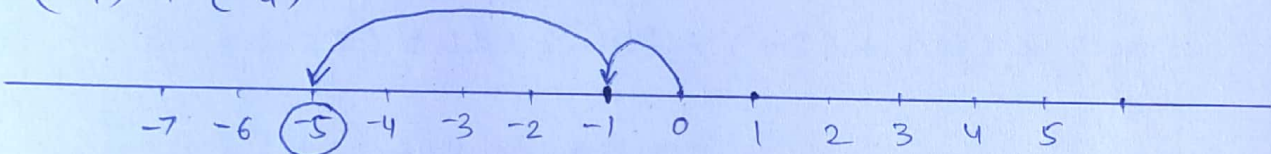
$9 + (-3) = 6$

(b) $5 + (-11)$

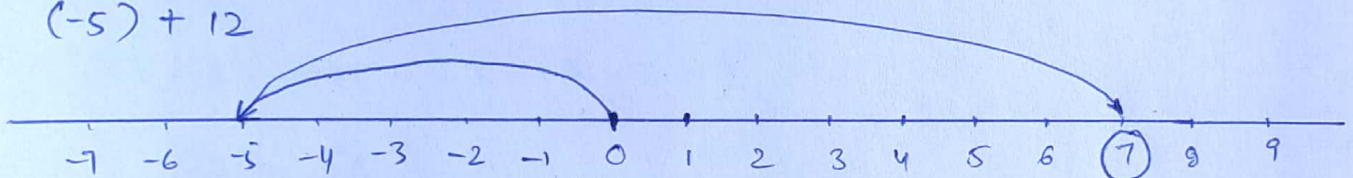
ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਉੱਪਰ 0 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ 5 ਵਲ ਘੱਟੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਫਿਰ 5 ਤੋਂ 11 ਵਲ ਘੱਟੇ ਪਾਸੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।

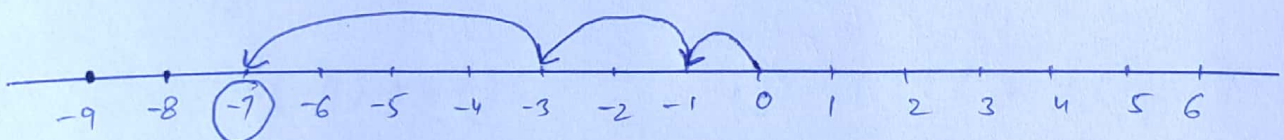
(c) $(-1) + (-4)$

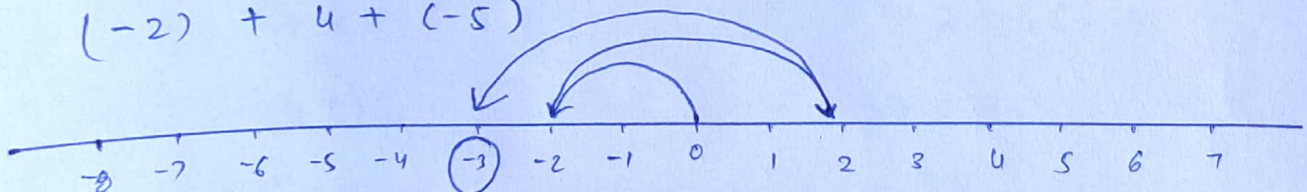
(d) $(-5) + 12$

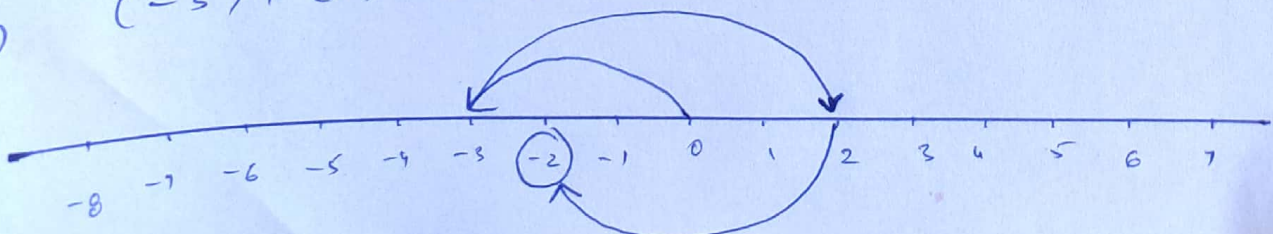
(e) $(-1) + (-2) + (-4)$

(f) $(-2) + 4 + (-5)$

(g) $(-3) + (5) + (-4)$

3. गील्या रेखा की हॉट रीडे विमं मी २५ को।

$$(a) \quad 18 + 13 \\ = 31$$

$$(b) \quad 18 + (-13) \\ = 18 - 13 \\ = 5$$

$$(c) \quad (-18) + 13 \\ = -18 + 13 \\ = -5$$

$$(d) \quad (-18) + (-13) \\ = -(18 + 13) \\ = -31$$

$$(e) \quad 180 + (-200) \\ = 180 - 200 \\ = -20$$

$$(f) \quad 777 + (-67) \\ = 777 - 67 \\ = 710$$

$$(g) \quad 1262 + (-366) + (-962) \\ = 1262 - 366 - 962 \\ = 1262 - 1328 \\ = -66$$

$$(h) \quad 30 + (-27) + 21 + (-19) + (-3) + (11) + (-9) \\ = 30 - 27 + 21 - 19 - 3 + 11 - 9 \\ = 30 + 21 + 11 - 27 - 19 - 3 - 9 \\ = 62 - 58 \\ = 4$$

$$(i) \quad (-7) + (-9) + 4 + 16 \\ = -7 - 9 + 4 + 16 \\ = -16 + 4 + 16 \\ = -16 + 20 \\ = 4$$

$$(j) \quad 37 + (-2) + (-65) + (-8) \\ = 37 - 2 - 65 - 8 \\ = 37 - 75 \\ = -38$$

4. જેઠ ત્રિધીમાં મીધિમાદાં રી અગેડો અને પિહેડો મીધિમા પઝા રો.

a. -15

$$-15 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = -15 + 1 = -14$$

$$-15 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = -15 - 1 = -16$$

b. 27

$$27 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = 27 + 1 = 28$$

$$27 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = 27 - 1 = 26$$

c. -79

$$-79 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = -79 + 1 = -78$$

$$-79 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = -79 - 1 = -80$$

d. 0

$$0 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = 0 + 1 = 1$$

$$0 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = 0 - 1 = -1$$

e. 29

$$29 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = 29 + 1 = 30$$

$$29 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = 29 - 1 = 28$$

f. -18

$$-18 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = -18 + 1 = -17$$

$$-18 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = -18 - 1 = -19$$

g. -21

$$-21 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = -21 + 1 = -20$$

$$-21 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = -21 - 1 = -22$$

h. 99 રી અગેડો અને પિહેડો

$$99 \text{ રી અગેડો મીધિમા} = 99 + 1 = 100$$

$$99 \text{ રી પિહેડો મીધિમા} = 99 - 1 = 98$$

૨. -1

$$-1 \text{ ેી } \text{ઝાગેઝા} \text{ ેીધાન } = -1 + 1 = 0$$

$$-1 \text{ ેી } \text{પહેઝા} \text{ ેીધાન } = -1 - 1 = -2$$

૩. -13

$$-13 \text{ ેી } \text{ઝાગેઝા} \text{ ેીધાન } = -13 + 1 = -12$$

$$-13 \text{ ેી } \text{પહેઝા} \text{ ેીધાન } = -13 - 1 = -14$$

5. ેેઝ કિધી ેેઝ માઝહી ધુઝી રે.

+	-3	-4	-2	+1	+2	+3
-2	-5	-6	-4	-1	0	1
-3	-6	-7	-5	-2	-1	0
0	-3	-4	-2	1	2	3
+1	-2	-3	-1	2	3	4
+2	-1	-2	0	3	4	5